

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg: **Arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre**
Møtested: Teams, Digitalt
Dato: 12.05.2023
Tidspunkt: 14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
AU 6/2023	Godkjenning av innkalling/ protokoll		
AU 7/2023	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om oppføring av utedo - Saltfjellet reinbeitedistrikt		2021/2147
AU 8/2023	Eventuelt		

AU 6/2023 Godkjenning av innkalling/ protokoll

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre	7/2023	12.05.2023

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om oppføring av uthus med utedo - Saltfjellet reinbeitedistrikt

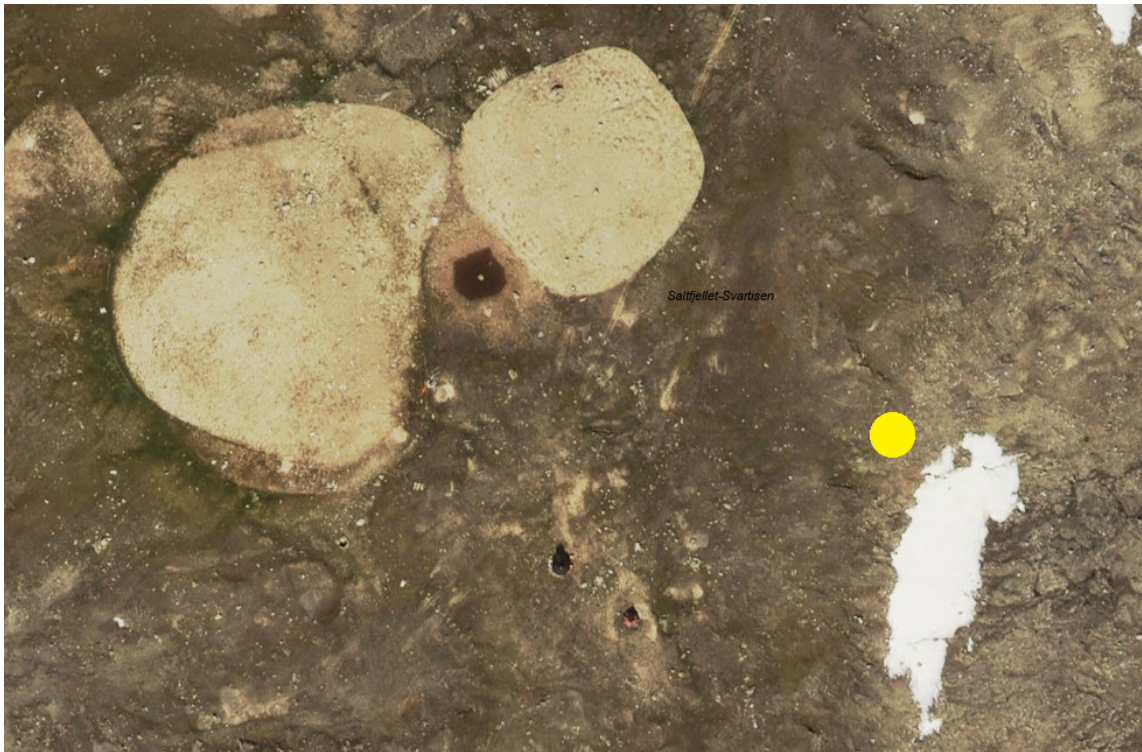
Forslag til vedtak

Saltfjellet reinbeitedistrikt v/Per Ole Oskal gis tillatelse til oppføring av uthus med utedo i Jalggisoajvve. Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3 tredje ledd bokstav g).

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Uthuset skal oppføres ved omsøkt lokasjon (se figur 1)
- Uthuset kan bygges etter eget ønske, oppad begrenset til 12 m².
- Mønehøyde kan være opptil 2,5 m.
- Ubehandlet trevirke og rene materialer i forbindelse med byggingen kan brennes på stedet. Avfall som ikke kan brennes, skal fraktes ut av nasjonalparken og kildesorteres etter gjeldende regelverk.
- Det gis ikke anledning til å sette opp flere utedo med uthus ved Jalggisoajvve.

Reinbeitedistriktet må selv kontakte aktuelle kommuner og Statskog SF som grunneier for å avklare planbestemmelser for kommunene. Utedoet ligger på grensen mellom Rana og Beiarn, og vi oppfordrer reinbeitedistriktet om å kontakte begge.

Figur 1: Gul sirkel markerer plassering av uthus i Jalggissoajvve

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har i styresak 22/2021 og 27/2023 behandlet søknader om elementlavvoer og utedo. Styret savner en helhetlig plan, og avslo den siste søknaden på bakgrunn av dette. I avslaget er det derimot åpnet for at arbeidsutvalget skal kunne behandle en ny søknad, når planene foreligger.

Saltfjellet reinbeitedistrikt inviterte nasjonalparkforvalter Inge S. Ingvaldsen på et møte onsdag 26. april 2023 for å diskutere saken. På dette møtet presenterte fire av siidaandelene, som er representert i styret for distriktet, sine tanker om bruken av Jalggesoajvve.

Jalggesoajvve er «hertet» i reindriften på Saltfjellet. Her samles alle siidaandeler for kalvmerking, og det er til tider svært mange folk her i en periode på sommeren. Tidligere har hver siida hatt «sin lavvoplass», som er tenkt erstattet med elementlavvoer. Det er to siidaer som har bygget elementlavvoer. Utedoet er tenkt plassert slik at det kan betjene alle siidaandelene/lavvoene. Som en konsekvens av at mange folk er samlet her i forbindelse med kalvmerking, har det over år blitt en del avføring i terrenget rundt. Et utedo vil bedre situasjonen betraktelig, både med tanke på å bo her i perioder av året, men også med tanke på forurensning fra avføring. I opprinnelig søknad søkte Saltfjellet reinbeitedistrikt om et utedo på 8 m². For å unngå at det om kort tid kommer en ny søknad om å sette opp et uthus/redskapshus foreslo nasjonalparkforvalter at de heller kunne bygge dette litt større, og lage plass til en oppbevaringsdel for ved, bensin, lavvostenger, lavvoduker, og annet utstyr som ligger lagret ved Jalggesoajvve. Derfor er arealet oppjustert til 12 m² i denne søknaden. Når fire av syv siidaandeler støtter under et slikt bygg, og plassering, mener vi at det er ten tydelig plan bak dette, uten at det kommer så godt frem i søknadene.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble først vernet i 1989, og revidert 16. oktober 2020. Reindrifta på Saltfjellet var en viktig faktor til at det ble nasjonalpark i utgangspunktet. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken. Formålet med forskriften er å bevare et stort og sammenhengende naturområde med særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- a) et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige naturmangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper, landskap og geologi
- b) variasjonsbredden av naturtyper og landskap med nord-sørgrensen for en rekke arter
- c) et viktig økologisk funksjonsområde for fjellrev
- d) et variert og storslått landskap
- e) et av Norges største isbremmassiver, Svartisen, med avsmeltningsområder og glasiale løsmasseavsetninger
- f) deler av kjerneområdet for norske grotte- og karstforekomster med, med Pikhågan, Jordtullasystemet, Marmorslottet og Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- g) de viktige våtmarksområdene Krukkimyrene og Riebbievaggi
- h) et referanseområde for å følge utviklingen i naturen.

I tillegg skal forskriften sammen med forskriftene om Gåsvatnan, Saltfjellet og Nattmoråga landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen, Fisktjønnna og Semska-Stødi naturreservater bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Det er forbudt å iverksette virksomhet og tiltak som kan endre naturmiljøet. Forbudet omfatter oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift eller landbruksdrift.

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldlovens §§ 8 – 12.

Reindriftingslovens § 21 gir utøvere av reindrift rett til å disponere grunn til nødvendige hytter og gammer for folk og til buer og stillinger som trengs til oppbevaring av løsøre og matvarer.

Nasjonalparkstyre kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven / verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Nasjonalparkstyret har i styresak 27/2023 vurdert at denne saken kan behandles av arbeidsutvalget.

Vurdering

Jalggisoajvve er et sentralt sted for reindriften på Saltfjellet. Anlegget brukes årlig i forbindelse med merking både sommeren og på høsten. Jalggis er midt i hjertet av reinbeitedistriktet og her har det vært aktivitet i all tid og med eller uten gjeterhytter vil trolig ikke dette endre seg. Vi har forståelse for at reindriften har et behov for å legge til rette for at yngre generasjoner, og øvrig familie i større grad kan bidra aktivt inn i arbeidsintensive perioder. Videre er det også viktig at personer i reindriften har et toalett som kan brukes, slik at man slipper å gå på do i naturen rundt. Dette vil være positivt både for reindriften selv, men også naturverdiene rundt Jalggisoajvve.

Jalggisoajvve er allerede et intensivt brukt område av reindriften, og var det allerede før vernet av nasjonalparken kom. Som følge av dette er området slitt, og det er ikke noe som tyder på at markslitasje skal opphøre. Aktiviteten i området er dessuten så stor at dyr og fugler som sjeneres av forstyrrelser ikke benytter dette i dag. Det er derfor ikke funnet noen verneverdige arter som forringes av tiltaket.

Uthuset vil ha størst effekt på den landskapsmessige karakteren. Fra før står det ei gjeterhytte med uthus i området, og det er relativt omfattende gjerdeanlegg på Jalggis. I dialog med Saltfjellet reinbeitedistrikt beskriver de at uthuset skal plasseres i umiddelbar nærhet til eksisterende gjerdeanlegg. Sekretariatet mener at slike gjerdeanlegg vil være mer forstyrrende for landskapskarakteren enn gjeterhyttene. Jalggis ligger skjernet i forhold til populære turstier i området, og dette er også en av grunnene til at anlegget har blitt så viktig i reindriften sammenheng. I formålet heter det at verneforskriften skal ta vare på et storslått landskap, vi mener at uthuset på Jalggis ikke nødvendigvis strider med dette da landskapet her allerede er forringet.

Saltfjellet reinbeitedistrikt har tidligere søkt om oppsett av både lavvoer og utedo i Jalggisoajvve. De ble da bedt om en detaljplan for området. Dette slik at det ikke ville bli satt opp ett og ett bygg uten å ha en helhetlig plan for området, da dette kunne ende opp rotete og dermed påvirke landskapsbildet mer enn det trengte å gjøre. Etter dialog mellom reinbeitedistriktet og sekretariatet har man fått oversikt over hvordan den omsøkte uthuset skal kunne brukes av hele reinbeitedistriktet, og at det derfor ikke vil være fare for at det vil dukke opp flere uthus med utedo i området som igjen kan påvirke landskapskarakteren mer enn nødvendig. Sekretariatet vurderer derfor at det kan innstilles positivt til oppsett av uthus med utedo, og at søknaden kan gå til arbeidsutvalget for Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Konklusjon

Saltfjellet reinbeitedistrikt gis tillatelse til oppsett av uthus med utedo i Jalggisoajvve i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

AU 8/2023 Eventuelt